

Beslissing tot voorwaardelijke beëindiging verpleging

Rechtbank Overijssel

Team strafrecht

Zittingsplaats Almelo

Parketnummer: 08/700289-08

SAS-nummer: 16/500

Datum beslissing: 20 juli 2017

Beslissing van de rechtbank Overijssel, meervoudige raadkamer voor strafzaken, betreffende de terbeschikkinggestelde:

geboren
verblijvende in Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC)
Pompestichting, locatie Meander, te Nijmegen.

1. De aanleiding

Bij vonnis van de meervoudige kamer van de rechtbank Almelo van 7 april 2009 is aan de terbeschikkinggestelde de maatregel van terbeschikkingstelling onder voorwaarden opgelegd, na bewezenverklaring van de misdrijven:

- een afbeelding en een gegevensdrager bevattende een afbeelding van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, vervaardigen en/of in bezit hebben, meermalen gepleegd en
- met iemand beneden de leeftijd van twaalf jaren handelingen plegen die mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam, meermalen gepleegd en
- telkens het misdrijf: met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt ontuchtige handelingen plegen, meermalen gepleegd.

Bij beslissing van de rechtbank Almelo van 12 november 2010 is beslist dat de terbeschikkinggestelde alsnog van overheidswege zal worden verpleegd.

Bij beslissing van 1 september 2016 is de termijn van de maatregel verlengd met een jaar en is de beslissing omtrent de dwangverpleging aangehouden omdat de rechtbank aanknopingspunten zag voor een onderzoek naar de mogelijkheid en haalbaarheid van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging. Daarbij heeft de rechtbank overwogen dat de deskundigen de voortzetting van de dwangverpleging als weinig zinvol beschouwen en geen meerwaarde zien in een klinische tussenfase. Aan de reclassering is opgedragen een nadere voorlichtingsrapportage op te maken over de vraag of, en zo ja onder welke voorwaarden de terugkeer van terbeschikkinggestelde in het maatschappelijk verkeer op een verantwoorde wijze zou kunnen geschieden.

De rechtbank heeft vervolgens kennis genomen van het rapport "onderzoek voorbereiding voorwaardelijke beëindiging dwangverpleging TBS" van de reclassering van 16 december 2016, opgesteld door D. Gerrits, reclasseringswerker.

Bij tussenbeslissing van 19 januari 2017 heeft de rechtbank de beslissing omtrent de dwangverpleging - opnieuw - aangehouden en de reclassering te Nijmegen opgedragen in samenwerking met de reclassering te Oss een nadere voorlichtingsrapportage op te maken over de vraag onder welke voorwaarden de terugkeer van de terbeschikkinggestelde in de maatschappij op een verantwoorde wijze zou kunnen geschieden.

2. De procedure

Voor het verloop van de procedure verwijst de rechtbank naar de tussenbeslissing van 19 januari 2017.

Na de tussenbeslissing van 19 januari 2017 heeft de rechtbank kennisgenomen van het rapport "onderzoek voorbereiding voorwaardelijke beëindiging dwangverpleging TBS" van de reclassering van 7 april 2017, opgesteld door E. Bisschoff, reclasseringswerker.

De zaak is wederom behandeld ter zitting van 13 april 2017. De officier van justitie, mr. C.P. Dronkers, en de terbeschikkinggestelde, bijgestaan door zijn raadsman mr. J.A.W. Knoester, advocaat te 's-Gravenhage, zijn gehoord. Ook zijn M.M.M. Pepels, GZ-psycholoog en behandelcoördinator en E.M. Bisschoff, voornoemd, als getuige-deskundigen gehoord. De rechtbank heeft ter zitting de beslissing omtrent dwangverpleging wederom aangehouden en de reclassering opdracht gegeven om, aan de hand van een gesprek tussen de terbeschikkinggestelde en de reclassering in Oss, in samenspraak met de kliniek, tot een juiste formulering van de voorwaarden voor voorwaardelijke beëindiging te komen.

De rechtbank heeft vervolgens kennisgenomen van het op 28 juni 2017 uitgebrachte reclasseringsadvies van Reclassering Nederland, Toezichtunit 2 Zuid, opgesteld en ondertekend door Y. Idrissi Dafali, reclasseringswerker.

De voortgezette behandeling heeft plaatsgevonden op de terechtzitting van 6 juli 2017. De officier van justitie, mr. C.Y. Huang, en de terbeschikkinggestelde, bijgestaan door zijn raadsman zijn gehoord. Ook zijn voornoemde M.M.M. Pepels, en Y. Idrissi Dafali, als getuige-deskundigen gehoord.

Bij separate beslissing van heden heeft de rechtbank de maatregel tot terbeschikkingstelling met een jaar verlengd.

3. De beoordeling

Het standpunt van de officier van justitie

De officier van justitie heeft gesteld dat zij zich kan vinden in een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging.

Het standpunt van de raadsman

De raadsman verzoekt de voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging onder de voorwaarden, zoals gesteld door de reclassering. De terbeschikkinggestelde kan zich vinden in die voorwaarden. Daarbij heeft de raadsman verzocht om de time-outplaatsing niet als voorwaarde op te nemen, omdat de beslissing hierover ingevolge artikel 509jbis van het

Wetboek van Strafvordering (Sv) bij de rechtbank ligt. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst de raadsman onder meer naar een beslissing van de rechtbank Den Haag van 29 november 2016.¹

Het advies van de kliniek

De Pompestichting heeft zich op het standpunt gesteld dat de terbeschikkinggestelde, zonder een klinische fase elders, een overstap kan maken naar zelfstandig wonen, met ambulante begeleiding, toezicht en controle. Wat de kliniek betreft zit er niet veel verschil tussen de inzet van proefverlof of een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging, mits de reclassering een samenwerkingsrelatie met de terbeschikkinggestelde kan opbouwen en zolang er goede afspraken gemaakt worden tussen de reclassering en de terbeschikkinggestelde. Wel is duidelijk dat de terbeschikkinggestelde langdurig ambulante begeleiding, alsmede toezicht en controle nodig zal hebben.

Het advies van de reclassering:

Uit het reclasseringsadvies van 28 juni 2017 blijkt dat op 24 mei 2017 een gesprek heeft plaatsgevonden tussen mevrouw M.M.M. Pepels en de heer Y. Idrissi Dafali, om de opdracht van de rechtbank te bespreken. Aansluitend heeft er, in aanwezigheid van mevrouw Pepels, tussen de heer Idrissi Dafali en de terbeschikkinggestelde een kennismakingsgesprek plaatsgevonden. Vervolgens hebben er op 6 juni en op 13 juni 2017 gesprekken plaatsgevonden tussen de heer Idrissi Dafali en betrokkene in het Veiligheidshuis in Oss. Tijdens de gesprekken heeft de reclassering een goed beeld kunnen krijgen van de terbeschikkinggestelde en is uitvoerig met hem gesproken over de voorwaarden zoals beschreven in het reclasseringsadvies van 7 april 2017. De terbeschikkinggestelde heeft zich coöperatief opgesteld tijdens de gesprekken en heeft kanttekeningen geplaatst bij de voorwaarden en de door de reclassering gemaakte keuzes. Nadat er consensus was bereikt over de voorwaarden, is door de reclassering uitgebreider stil gestaan bij het sociale netwerk van de terbeschikkinggestelde waarbij de reclassering het belang van openheid hierover heeft benadrukt. In aanvulling op het reclasseringsadvies van 7 april 2017 zijn met de terbeschikkinggestelde aanvullende afspraken gemaakt met betrekking tot huisvesting, wonen en financiën. Ook heeft de terbeschikkinggestelde op 15 juni 2017 een gesprek gehad met het forensisch FACT-team en op 17 mei 2017 is hij aangemeld bij de forensische polikliniek Kairos in Nijmegen.

Ter terechtzitting van 6 juli 2017 heeft getuige-deskundige Idrissi Dafali nader toegelicht dat de terbeschikkinggestelde - ook in het kader van een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging - bij Pompestichting, locatie Meander, te Nijmegen kan verblijven totdat voor hem huisvesting in Oss is gerealiseerd. De reclassering is van mening dat de terbeschikkinggestelde zich tot dusverre goed aan de afspraken heeft gehouden en er aldus een basis is voor samenwerking. De tijd zal moeten uitwijzen of dat zo blijft.

De toelichting van de getuige-deskundige Pepels (FPC Pompestichting) ter zitting:

De getuige-deskundige Pepels heeft ter terechtzitting van 6 juli 2017 toegelicht dat de ambulante hulpverlening vanuit Kairos inmiddels is opgestart en de kliniek de samenwerking tussen Kairos en de terbeschikkinggestelde met vertrouwen tegemoet ziet. De getuige-

¹ Rechtbank Den Haag van 29 november 2016, parketnummer 09/757560-05

deskundige beaamt dat openheid over gevoelens en gedachten over seksualiteit een punt van zorg blijft. Dit zal moeten worden gemonitord door het regelmatig controleren van telefoons en computers van de terbeschikkinggestelde en het doen van navraag bij de mensen waar hij mee omgaat. Zij geeft aan de terbeschikkinggestelde te kennen als iemand die, als hij met bepaalde voorwaarden instemt, ook conform handelt. Om die reden wordt verwacht dat hij op eigen initiatief openheid van zaken zal geven, onder andere over zijn contacten en zijn gevoelens over seksualiteit. Wel is op voorhand duidelijk dat diepgang zal ontbreken. Nu de aanloop naar een delict lang is, kan een delict het beste worden voorkomen door met de terbeschikkinggestelde in gesprek te blijven, nieuwe contacten te screenen en hen allen te informeren over zijn achtergrond. Het risicomanagement wordt voorts met het terugvalpreventie-plan verbreed. De terbeschikkinggestelde beschikt al enige tijd over onbegeleid en transmuraal verlof en het traject levert tot nu toe geen aanwijzingen voor delictgerelateerde zaken. De terbeschikkinggestelde houdt zich goed aan de afspraken en is relatief goed begeleidbaar.

Het oordeel van de rechtbank

Uit het advies van de reclassering van 28 juni 2017 blijkt dat de reclassering, indien de rechtbank van oordeel is dat een voorwaardelijke beëindiging van de verpleging van overheidswege toereikend is, algemene en bijzondere voorwaarden heeft geformuleerd die aan een voorwaardelijke beëindiging zouden moeten worden verbonden. De terbeschikkinggestelde is op de hoogte van die voorwaarden en heeft zich met de voorwaarden akkoord verklaard.

Uit het advies van de kliniek van 29 april 2016 en de toelichting van de getuige-deskundige Pepels ter terechtzitting van 6 juli 2017 blijkt dat inmiddels het 'behandelplafond' in een klinische setting is bereikt. De terbeschikkinggestelde beschikt al enige tijd over onbegeleid en transmuraal verlof en het traject levert tot nu toe geen aanwijzingen voor delictgerelateerde zaken. Volgens de kliniek zit er niet veel verschil tussen de inzet van proefverlof of een voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging, mits de reclassering een samenwerkingsrelatie met de terbeschikkinggestelde kan opbouwen en zolang er goede afspraken gemaakt worden tussen de reclassering en de terbeschikkinggestelde. Uit het reclasseringsrapport van 28 juni 2017 en hetgeen ter zitting van 6 juli 2017 is besproken, concludeert de rechtbank dat de reclassering vertrouwen heeft in de samenwerking met de terbeschikkinggestelde en dat ook de terbeschikkinggestelde positief tegenover de reclassering in Oss staat. Er zijn voorwaarden opgesteld waaraan de terbeschikkinggestelde bereid is zich te houden, er zijn afspraken gemaakt tussen de reclassering en de terbeschikkinggestelde en een deel van de hulpverlening die onderdeel uitmaakt van deze voorwaarden is reeds in gang gezet en de terbeschikkinggestelde heeft daarover op zitting te kennen gegeven positief gestemd te zijn.

Weliswaar is het nog onduidelijk of de positieve ontwikkelingen zich zullen voortzetten, maar dit hoeft naar het oordeel van de rechtbank, mede gelet op het niet acute delictscenario, een voorwaardelijke beëindiging niet in de weg te staan. Met de deskundigen is de rechtbank van oordeel dat in de uitgebreide voorwaarden voldoende waarborgen besloten zijn om zorgwekkende signalen op te vangen en tijdig in te grijpen. Nu voor het beheersen van het recidiverisico dwangverpleging niet langer noodzakelijk wordt geacht, zal de rechtbank de verpleging van overheidswege voorwaardelijk beëindigen, waarbij de voorwaarden zoals deze door de reclassering in het rapport van 28 juni 2017 worden geadviseerd passend worden geacht, met uitzondering van de time-out. Met de raadsman is de rechtbank van

oordeel dat artikel 509jbis Sv, te weten de mogelijkheid van een crisisopname voor de duur van maximaal twee maal zeven weken op last van de rechtbank, voldoende veiligheidswaarborgen biedt in geval van crises.

4. De wettelijke voorschriften

De rechtbank heeft gelet op de artikelen 38 en 38g van het Wetboek van Strafrecht.

5. De beslissing

De rechtbank:

- bepaalt dat de verpleging van overheidswege van [REDACTED] voorwaardelijk wordt beëindigd;
- bepaalt dat de voorwaarden, verbonden aan de voorwaardelijke beëindiging van de verpleging van overheidswege, als volgt luiden:
 1. De terbeschikkinggestelde zal medewerking verlenen aan het nemen van een of meer vingerafdrukken of het ter inzage aanbieden van een geldig identiteitsbewijs (als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht) ten behoeve van het vaststellen van de identiteit;
 2. De terbeschikkinggestelde zal zich niet schuldig maken aan een strafbaar feit;
 3. De terbeschikkinggestelde begeeft zich niet zonder toestemming buiten de Europese landsgrenzen van Nederland. De terbeschikkinggestelde overlegt hierover vooraf met de reclassering. Het Openbaar Ministerie (OM) beslist;
 4. De terbeschikkinggestelde verleent medewerking aan het verstrekken van een actuele foto aan de reclassering ten behoeve van eventuele opsporing;
 5. De terbeschikkinggestelde verleent medewerking aan reclasseringstoezicht. Deze medewerking houdt onder andere, maar niet uitsluitend, in:
 - zich melden op afspraken bij de reclassering, zo vaak de reclassering dat nodig acht;
 - zich houden aan de voorschriften en aanwijzingen van de reclassering, die nodig zijn voor de uitvoering van het toezicht of om de terbeschikkinggestelde te bewegen tot het naleven van de voorwaarden;
 - medewerking verlenen aan huisbezoeken;
 - inzicht geven aan de reclassering over de voortgang van begeleiding of behandeling door andere instellingen/hulpverleners;
 - medewerking verlenen aan het uitwisselen van informatie met personen en instanties die contact met hem hebben, als dat van belang is voor het toezicht;
 - toestemming geven aan de reclassering om contact te onderhouden met relevante personen (werkgever, familie, vrienden en nieuwe sociale contacten) uit zijn netwerk;
 - indien er sprake is van een nieuwe (intieme) relatie, openheid geven over zijn delicten en TBS-status aan zijn partner. Indien noodzakelijk, werkt de terbeschikkinggestelde mee aan een vorm van relatietherapie;
 - openheid geven over de (nieuwe) contacten binnen zijn netwerk, (behoefte aan) relatie(s) en (behoefte aan) seksuele contacten;
 6. De terbeschikkinggestelde zal niet verhuizen of van adres veranderen zonder toestemming van de reclassering;

7. De terbeschikkinggestelde geeft inzage in de aanwezigheid van kinderen binnen de contacten die hij heeft. Hij bespreekt met de reclassering wat de aanwezigheid van kinderen met hem doet, en hoe hij volgens zijn terugvalpreventie-plan bewaakt dat er geen sprake is van integreren;
8. De terbeschikkinggestelde geeft inzage in zijn financiën en gaat akkoord met bewindvoering;
9. De terbeschikkinggestelde heeft een door de reclassering goedgekeurde dagbesteding en hij houdt zich aan de gemaakte afspraken hieromtrent;
10. De terbeschikkinggestelde onthoudt zich op welke wijze dan ook van:
 - het op digitale wijze met een seksuele intentie communiceren met kinderen;
 - gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin kinderpornografisch materiaal kan worden verkregen;
 - gedragingen die zijn gericht op internetomgevingen waarin over seksuele handelingen met kinderen wordt gecommuniceerd;terwijl het daarop uitgeoefende toezicht mede kan bestaan uit controle van zijn computer(s) en andere apparatuur waarop afbeeldingen (kunnen) worden opgeslagen of waarmee het internet kan worden benaderd;
11. De terbeschikkinggestelde houdt zich aan het eventuele vervolgtraject dat hem in overleg met de reclassering wordt aangeboden;
12. De terbeschikkinggestelde verleent medewerking aan de totstandkoming van een driepartijenovereenkomst waarin de afspraken tussen de terbeschikkinggestelde, behandelaars en reclassering worden vastgelegd;

Draagt de reclasseringsinstelling Reclassering Nederland op om aan de terbeschikkinggestelde hulp en steun te verlenen bij de naleving van deze voorwaarden.

Deze beslissing is gegeven door mr. P.M.F. Schreurs, voorzitter, mr. E.J.M. van Engelen en mr. M.H. van der Lecq, rechters, in tegenwoordigheid van mr. J.A. Krooshof, griffier en is in het openbaar uitgesproken op 20 juli 2017.

Buiten staat

Mrs. Van Engelen en Schreurs zijn niet in de gelegenheid deze beslissing mede te ondertekenen.

